

Επίσημη Εφημερίδα

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ISSN 0250-8168

L 393

32ο έτος

30 Δεκεμβρίου 1989

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

.....

II Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση

Συμβούλιο

89/654/EOK:

- ★ Οδηγία του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας (Πρώτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/EOK) 1

89/655/EOK:

- ★ Οδηγία του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (Δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/EOK) 13

89/656/EOK:

- ★ Οδηγία του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (Τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/EOK) 18

89/657/EOK:

- ★ Απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 για τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης η οποία προκύπτει από τις τεχνολογικές μεταβολές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (EUROTEC-NET) 29

89/658/EOK:

- ★ Απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 για τη συνέχιση της ανάπτυξης του συστήματος HANDYNET στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS 35

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Νοεμβρίου 1989

σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας

(Πρώτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

(89/654/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής, που υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας ⁽¹⁾,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι στο άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπεται ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγία, τις ελάχιστες προδιαγραφές για να προωθήσει την καλύτερευση, ιδίως, του χώρου της εργασίας, με στόχο την εξασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμποδίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα της στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας

στον τόπο εργασίας ⁽⁴⁾ προβλέπει την έκδοση οδηγίας που αποβλέπει να εξασφαλίσει την ασφάλεια και την υγεία και των εργαζομένων στους χώρους εργασίας·

ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 21ης Δεκεμβρίου 1987 σχετικά με την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας ⁽⁵⁾, σημείωσε την πρόθεση της Επιτροπής να του υποβάλει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με τη διαρρύθμιση του χώρου εργασίας·

ότι η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών που αποβλέπουν στη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων·

ότι η παρούσα οδηγία είναι ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽⁶⁾· ότι, ως εκ τούτου, οι διατάξεις της οδηγίας αυτής εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα των χώρων εργασίας, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και πιο ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία·

ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς·

ότι, βάσει της απόφασης 74/325/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1985, η

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 141 της 30. 5. 1988, σ. 6, ΕΕ αριθ. C 115 της 8. 5. 1989, σ. 34 και ΕΕ αριθ. C 284 της 10. 11. 1989, σ. 8.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 326 της 19. 12. 1988, σ. 123 και ΕΕ αριθ. C 256 της 19. 10. 1988, σ. 51.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 175 της 4. 7. 1988, σ. 28.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 3.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. L 183 της 29. 6. 1989, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1974, σ. 15.

Επιτροπή ζητάει τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας προκειμένου να διατυπώσει σχετικές προτάσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία, η οποία αποτελεί την πρώτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

- α) στα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης καθώς και στους χώρους εργασίας εντός των μέσων μεταφοράς·
- β) στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια·
- γ) στις εξορυκτικές βιομηχανίες·
- δ) στα αλιευτικά σκάφη·
- ε) στους αγρούς, στα δάση και σε άλλες εκτάσεις που αποτελούν μέρος γεωργικής ή δασικής επιχείρησης αλλά τα οποία βρίσκονται εκτός της οικοδομημένης ζώνης της επιχείρησης αυτής.

3. Οι διατάξεις της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ εφαρμόζονται πλήρως στο σύνολο του αναφερομένου στην παράγραφο 1 τομέα, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και πιο ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 2

Ορισμός

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως χώροι εργασίας οι χώροι που προορίζονται να περιλάβουν θέσεις εργασίας μέσα στα κτίρια της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης, περιλαμβανομένου και κάθε άλλου μέρους στην περιοχή της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης όπου ο εργαζόμενος έχει πρόσβαση στα πλαίσια της εργασίας του.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Άρθρο 3

Χώροι εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά

Οι χώροι εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992 πρέπει να ικανοποιούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 4

Χώροι εργασίας που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί

Οι χώροι εργασίας που έχουν χρησιμοποιηθεί ήδη πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993 πρέπει να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα ΙΙ, το αργότερο τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή.

Ωστόσο, όσον αφορά την Πορτογαλική Δημοκρατία, οι χώροι εργασίας που έχουν χρησιμοποιηθεί ήδη πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993, πρέπει να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που περιέχονται στο παράρτημα ΙΙ, το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 5

Μεταβολές των χώρων εργασίας

Στην περίπτωση που οι χώροι εργασίας υφίστανται, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992, μεταβολές, επεκτάσεις, ή/και μετατροπές, ο εργοδότης λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε οι παραπάνω μεταβολές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές να είναι σύμφωνες με τις αντίστοιχες ελάχιστες προδιαγραφές που περιέχονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 6

Γενικές υποχρεώσεις

Για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει:

- να διατηρούνται ελεύθεροι τόσο οι διάδρομοι κυκλοφορίας που οδηγούν στις κανονικές εξόδους και στις εξόδους κινδύνου, όσο και οι ίδιες οι εξοδοί και οι έξοδοι κινδύνου, για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανά πάσα στιγμή,
- για την τεχνική συντήρηση των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ, και για την αποκατάσταση, το συντομότερο δυνατόν, των ελαττωμάτων που διαπιστώνονται και που ενδέχεται να βλάψουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων,
- για τον τακτικό καθαρισμό των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στο παράρτημα Ι σημείο 6 και στο παράρτημα ΙΙ σημείο 6, προκειμένου να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές συνθήκες υγιεινής,
- για την τακτική συντήρηση και τον έλεγχο λειτουργίας των εγκαταστάσεων και συστημάτων ασφαλείας, που έχουν προορισμό την πρόληψη ή την εξάλειψη κινδύνων, και ιδίως όσων αναφέρονται στο παράρτημα Ι και ΙΙ.

Άρθρο 7

Ενημέρωση των εργαζομένων

Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για όλα τα ληπτέα μέτρα όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία στους χώρους εργασίας.

*Άρθρο 8***Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων**

Η διαβούλευση με τους εργαζόμενους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της.

ΤΜΗΜΑ III**ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ***Άρθρο 9***Προσαρμογή των παραρτημάτων**

Οι αυστηρά τεχνικές προσαρμογές των παραρτημάτων σε συνάρτηση με:

- την έκδοση οδηγιών σε θέματα τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης, σχετικά με το σχεδιασμό, την παραγωγή ή την κατασκευή τμημάτων των χώρων εργασίας, ή/και,
- την τεχνολογική πρόοδο, την εξέλιξη των διεθνών ρυθμίσεων ή προδιαγραφών και των γνώσεων στον τομέα των χώρων εργασίας,

θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

*Άρθρο 10***Τελικές διατάξεις**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, για να συμ-

μορφωθούν με την παρούσα οδηγία, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Ωστόσο, όσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία, η εφαρμοζόμενη ημερομηνία είναι η 31η Δεκεμβρίου 1994.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στον τόπο εργασίας.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει περιοδικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 1, 2 και 3.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. P. SOISSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ**1. Προκαταρκτική παρατήρηση**

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας ή της δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

2. Σταθερότητα και στερεότητα

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

3. Ηλεκτρική εγκατάσταση

Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε να μην δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης και οι άνθρωποι να είναι επαρκώς προστατευμένοι έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή.

Κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή και την επιλογή του υλικού και των συστημάτων προστασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η τάση του ρεύματος, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η καταλληλότητα των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

4. Οδοί και εξοδοί κινδύνου

4.1. Οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.

4.2. Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται από τους εργαζόμενους γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.

4.3. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας καθώς και από το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται στους χώρους αυτούς.

4.4. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω.

Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να είναι κλειστές έτσι ώστε να μην μπορεί να τις ανοίξει, εύκολα και αμέσως, κάθε πρόσωπο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση ανάγκης.

Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.

4.5. Οι ειδικές οδοί και εξοδοί κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταγραφής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ ⁽¹⁾.

Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

4.6. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδια ανά πάσα στιγμή.

4.7. Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

5. Πυρανίχνευση και κατάσβεση πυρκαγιάς

5.1. Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των κτιρίων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς και, εφόσον χρειάζεται, με πυρανιχνευτές και συστήματα συναγερμού.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 229 της 7. 9. 1977, σ. 12.

- 5.2. Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος.
Πρέπει, επίσης, να επισημαίνεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.
Η σήμανση αυτή πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.
6. **Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας**
- 6.1. Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής υγιεινός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.
Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.
Πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου που θα προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργαζομένων.
- 6.2. Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή μηχανικού εξαερισμού, πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων σε ενοχλητικά ρεύματα αέρα.
Αποθήκες και ρύποι που ενδέχεται να επιφέρουν άμεσο κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, λόγω μόλυνσής της ατμόσφαιρας των χώρων εργασίας, πρέπει να καθαρίζονται ταχέως.
7. **Θερμοκρασία των χώρων**
- 7.1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.
- 7.2. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των εστιατορίων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.
- 7.3. Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα γυάλινα τοιχώματα πρέπει να επιτρέπουν την αποφυγή υπερβολικού ηλιασμού των χώρων εργασίας, λαμβανομένων υπόψη του είδους της εργασίας και της φύσης του χώρου εργασίας.
8. **Φυσικός και τεχνητός φωτισμός των χώρων**
- 8.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.
- 8.2. Οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων εργασίας και των διαδρόμων επικοινωνίας πρέπει να είναι τοποθετημένες κατά τρόπον ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μην ενέχει κίνδυνο ατυχήματος για τους εργαζόμενους.
- 8.3. Οι χώροι εργασίας, στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.
9. **Δάπεδα, τοίχοι, οροφές και στέγες των χώρων**
- 9.1. Τα δάπεδα των χώρων πρέπει να μην παρουσιάζουν ανωμαλίες, τρύπες ή επικίνδυνα κεκλιμένα επίπεδα· πρέπει να είναι σταθερά, στερεά και αντιολισθητικά.
Οι χώροι εργασίας στους οποίους υπάρχουν θέσεις εργασίας πρέπει να διαθέτουν επαρκή θερμομόνωση ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης και τη σωματική δραστηριότητα των εργαζομένων.
- 9.2. Οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών στους χώρους πρέπει να μπορούν να υφίστανται συνήθη και εις βάθος καθαρισμό προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.
- 9.3. Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα, και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας ούτως ώστε οι εργαζόμενοι να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.
- 9.4. Η πρόσβαση σε στέγες κατασκευασμένες από υλικά ανεπαρκούς αντοχής μπορεί να επιτρέπεται μόνον όταν παρέχεται εξοπλισμός που επιτρέπει την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.

10. Παράθυρα και φεγγίτες των χώρων

- 10.1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να ανοίγουν, να κλείνουν, να ρυθμίζουν και να στερεώνουν τα παράθυρα, τους φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού με ασφάλεια. Όταν τα εν λόγω παράθυρα, φεγγίτες και συστήματα είναι ανοικτά, δεν πρέπει να αποτελούν κίνδυνο για τους εργαζόμενους.
- 10.2. Τα παράθυρα και οι φεγγίτες πρέπει να είναι σχεδιασμένα σε σχέση με τον εξοπλισμό ή εφοδιασμένα με κατάλληλα συστήματα έτσι ώστε να καθαρίζονται χωρίς κινδύνους για τους εργαζόμενους που εκτελούν την εργασία αυτή καθώς και για τους εργαζόμενους που ευρίσκονται στα κτίρια και γύρω από αυτά.

11. Θύρες και πύλες

- 11.1. Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων.
- 11.2. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, σε ύψος οφθαλμών, στις θύρες που είναι διαφανείς.
- 11.3. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.
- 11.4. Εφόσον οι διαφανείς ή διαφώτιστες επιφάνειες των θυρών και πυλών δεν είναι κατασκευασμένες από υλικά ασφαλείας και υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού των εργαζομένων από θραύσματα, οι παραπάνω επιφάνειες πρέπει να προστατεύονται από τις κρούσεις.
- 11.5. Οι συρόμενες πόρτες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να βγαίνουν από τις τροχιές τους και να πέφτουν.
- 11.6. Οι θύρες και οι πύλες που ανοίγουν προς τα πάνω πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να πέφτουν.
- 11.7. Οι θύρες που βρίσκονται στις οδούς διαφυγής πρέπει να επισημαίνονται κατάλληλα.
Πρέπει να μπορούν να ανοιχτούν κάθε στιγμή από το εσωτερικό χωρίς ειδική βοήθεια.
Όταν στους χώρους εργασίας βρίσκονται άνθρωποι, οι θύρες πρέπει να μπορούν να ανοίγουν.
- 11.8. Πολύ κοντά στις πύλες που προορίζονται, κυρίως, για την κυκλοφορία οχημάτων πρέπει να υπάρχουν, όταν η διέλευση των πεζών δεν είναι ασφαλής, θύρες κυκλοφορίας των πεζών, που πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι διαρκώς ελεύθερες.
- 11.9. Οι μηχανοκίνητες θύρες και πύλες πρέπει να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων για τους εργαζόμενους.
Πρέπει να είναι εφοδιασμένες με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να εντοπίζονται εύκολα, να είναι εύκολα προσιτά και να μπορούν επίσης να ανοίγουν με το χέρι, εκτός εάν ανοίγουν αυτόματα σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος.

12. Διάδρομοι κυκλοφορίας – Ζώνες κινδύνου

- 12.1. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες και οι αποβάθρες και εξέδρες φόρτωσης, πρέπει να σχεδιάζονται και να τοποθετούνται έτσι ώστε οι πεζοί ή τα οχήματα να μπορούν να τις χρησιμοποιούν εύκολα, με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους, χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο οι εργαζόμενοι που απασχολούνται κοντά σ' αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας.
- 12.2. Ο υπολογισμός των διαστάσεων των διαδρόμων κυκλοφορίας προσώπων ή/και εμπορευμάτων πρέπει να γίνεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό χρηστών και το είδος της επιχείρησης.
Εφόσον χρησιμοποιούνται μεταφορικά μέσα σ' αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να προβλέπεται επαρκής χώρος ασφαλείας για τους πεζούς.
- 12.3. Οι οδοί κυκλοφορίας που προορίζονται για οχήματα πρέπει να βρίσκονται σε αρκετή απόσταση από θύρες, πύλες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια.
- 12.4. Εφόσον η χρήση και ο εξοπλισμός των χώρων το απαιτούν, για την εξασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων, πρέπει να τοποθετείται, σε εμφανές σημείο, το σχεδιάγραμμα των διαδρόμων κυκλοφορίας.
- 12.5. Εφόσον οι χώροι εργασίας περιέχουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας και παρουσιάζουν κίνδυνο πτώσης των εργαζομένων ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων εργαζομένων στις ζώνες αυτές.
Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που είναι εξουσιοδοτημένοι να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.
Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς.

13. **Ειδικά μέτρα για τις κυλιόμενες σκάλες και τους κυλιόμενους διαδρόμους**
- Οι κυλιόμενες σκάλες και οι κυλιόμενοι διάδρομοι πρέπει να λειτουργούν με ασφάλεια.
- Πρέπει να είναι εξοπλισμένα με τα απαραίτητα συστήματα ασφαλείας.
- Πρέπει να είναι εξοπλισμένα με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να αναγνωρίζονται εύκολα και να είναι ευπρόσιτα.
14. **Αποβάθρες και εξέδρες φόρτωσης**
- 14.1. Οι αποβάθρες και οι εξέδρες φόρτωσης πρέπει να είναι κατάλληλες για τις διαστάσεις των μεταφερόμενων φορτίων.
- 14.2. Οι αποβάθρες φόρτωσης πρέπει να διαθέτουν μία τουλάχιστον έξοδο.
- Εφόσον είναι τεχνικά δυνατό, οι αποβάθρες φόρτωσης που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μήκος πρέπει να έχουν μία έξοδο σε κάθε άκρο.
- 14.3. Οι εξέδρες φόρτωσης πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να παρέχουν ασφάλεια τέτοια που να καθιστά αδύνατη την πτώση εργαζομένων.
15. **Διαστάσεις και όγκος αέρα των χώρων — Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας**
- 15.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο αέρα που να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή των ευεξία τους.
- 15.2. Οι διαστάσεις της ελεύθερης μη κατειλημμένης από έπιπλα ή εξοπλισμό επιφάνειας της θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζονται έτσι ώστε το προσωπικό να έχει αρκετή ελευθερία κίνησης για τις δραστηριότητές του.
- Αν αυτός ο κανόνας δεν μπορεί να τηρηθεί, για λόγους που αφορούν τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, ο εργαζόμενος πρέπει να μπορεί να διαθέτει κοντά στη θέση εργασίας του άλλον επαρκή ελεύθερο χώρο.
16. **Χώροι ανάπαυσης**
- 16.1. Εφόσον το προσωπικό υπερβαίνει έναν ορισμένο αριθμό ή αν η ασφάλεια ή η υγεία των εργαζομένων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας, το επιβάλλουν, οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους ένα χώρο ανάπαυσης εύκολα προσπελάσιμο.
- Αυτή η διάταξη δεν εφαρμόζεται εφόσον το προσωπικό εργάζεται σε γραφεία ή σε παρόμοιους χώρους εργασίας, οι οποίοι προσφέρουν τις ίδιες δυνατότητες ανάπαυσης στη διάρκεια του διαλείμματος.
- 16.2. Οι χώροι ανάπαυσης πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη σε αριθμό ανάλογο με τον αριθμό των εργαζομένων.
- 16.3. Στους χώρους ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.
- 16.4. Εφόσον προβλέπονται τακτικές και συχνές διακοπές της εργασίας και δεν υπάρχουν χώροι ανάπαυσης, πρέπει να τίθενται στη διάθεση του προσωπικού άλλοι χώροι παραμονής κατά τη διάρκεια της διακοπής της εργασίας, εκεί όπου το επιβάλλουν η ασφάλεια ή η υγεία των εργαζομένων.
- Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών στους χώρους αυτούς από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.
17. **Έγκυες γυναίκες και θηλάζουσες μητέρες**
- Οι έγκυες γυναίκες και οι θηλάζουσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.
18. **Εξοπλισμός υγιεινής**
- 18.1. **Αποδυτήρια και ερμάρια για τα ενδύματα**
- 18.1.1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν είναι δυνατό να ζητηθεί από αυτούς, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να αλλάζουν σε άλλο χώρο.
- Η πρόσβαση στα αποδυτήρια πρέπει να είναι ευχερής και να είναι ο χώρος τους επαρκής και εφοδιασμένος με καθίσματα.

- 18.1.2. Τα αποδυτήρια πρέπει να είναι επαρκών διαστάσεων και να διαθέτουν εξοπλισμό ο οποίος να επιτρέπει σε κάθε εργαζόμενο να κλειδώνει τα ενδύματά του κατά τη διάρκεια της εργασίας.
Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή των εργαζομένων.
- 18.1.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποδυτήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.
- 18.1.4. Εφόσον δεν απαιτούνται αποδυτήρια κατά την έννοια του σημείου 18.1.1, κάθε εργαζόμενος πρέπει να έχει στη διάθεσή του ένα χώρο για την εναπόθεση των ενδυμάτων του.
- 18.2. *Λουτρά (ντους), νιπτήρες*
- 18.2.1. Εφόσον επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή, πρέπει να υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα λουτρά (ντους) στη διάθεση των εργαζομένων.
Πρέπει να υπάρχουν χωριστές αίθουσες λουτρών ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.
- 18.2.2. Τα λουτρά πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις ώστε κάθε εργαζόμενος να μπορεί να πλένεται ανενόχλητος κάτω από κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.
Τα λουτρά πρέπει να διαθέτουν τρεχούμενο νερό, ζεστό και κρύο.
- 18.2.3. Εφόσον δεν απαιτούνται λουτρά κατά την έννοια του σημείου 18.2.1, πρέπει να τοποθετείται κοντά στις θέσεις εργασίας και στα αποδυτήρια επαρκής αριθμός κατάλληλων νιπτήρων με τρεχούμενο νερό (ζεστό αν χρειάζεται).
Πρέπει να υπάρχουν χωριστοί νιπτήρες ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες, εφόσον τούτο επιβάλλεται από λόγους ευπρεπείας.
- 18.2.4. Αν οι αίθουσες λουτρών ή οι νιπτήρες και τα αποδυτήρια είναι χωριστά, οι χώροι αυτοί πρέπει να επικοινωνούν ευχερώς μεταξύ τους.
- 18.3. *Αποχωρητήρια και νιπτήρες*
- Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους — κοντά στις θέσεις εργασίας, τους χώρους ανάπαυσης, τα αποδυτήρια και τα λουτρά ή τους νιπτήρες — ξεχωριστούς χώρους εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και νιπτήρων.
Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποχωρητήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.
19. *Χώροι πρώτων βοηθειών*
- 19.1. Όταν το μέγεθος του χώρου εργασίας, ο τύπος της δραστηριότητας που αναπτύσσεται εκεί και η συχνότητα των ατυχημάτων το απαιτούν, πρέπει να προβλέπονται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών.
- 19.2. Οι χώροι που προορίζονται για την παροχή πρώτων βοηθειών πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικά πρώτων βοηθειών και να επιτρέπουν την άνετη είσοδο τραυματιοφορέων και φορειών.
Οι χώροι αυτοί πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις μεταγραφής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.
- 19.3. Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να διατίθεται, επίσης, σε όλους τους χώρους όπου αυτό απαιτείται λόγω των συνθηκών εργασίας.
Το υλικό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.
20. *Μειονεκτούντες εργαζόμενοι*
- Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων εργαζομένων.
Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, ιδίως, για τις θύρες, τους διαδρόμους επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα λουτρά (ντους), τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια και τις θέσεις εργασίας που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται απευθείας από μειονεκτούντες εργαζομένους.
21. *Εξωτερικοί χώροι εργασίας (ιδιαίτερες διατάξεις)*
- 21.1. Οι θέσεις εργασίας, οι διάδρομοι κυκλοφορίας και άλλες θέσεις ή εγκαταστάσεις στο ύπαιθρο, που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται από εργαζομένους κατά τη διάρκεια της άσκησης των δραστηριοτήτων τους, πρέπει να σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κυκλοφορία των πεζών και των οχημάτων να μπορεί να γίνεται κατά ασφαλή τρόπο.

Τα σημεία 12, 13 και 14 εφαρμόζονται επίσης για τις κύριες οδούς κυκλοφορίας στο γήπεδο εγκατάστασης της επιχείρησης (διάδρομοι κυκλοφορίας που οδηγούν σε μόνιμες θέσεις εργασίας), τους διαδρόμους κυκλοφορίας που χρησιμοποιούνται για την τακτική συντήρηση και επίβλεψη των εγκαταστάσεων της επιχείρησης καθώς και τις αποβάθρες φόρτωσης.

Το σημείο 12 εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, στους εξωτερικούς χώρους εργασίας.

- 21.2. Οι χώροι εργασίας που βρίσκονται στο ύπαιθρο πρέπει να φωτίζονται ικανοποιητικά με τεχνητό φωτισμό εφόσον το φως της ημέρας δεν αρκεί.
- 21.3. Εφόσον οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε εξωτερικές θέσεις εργασίας, αυτές οι θέσεις εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι:
- α) να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιρροές, και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων·
 - β) να μην είναι εκτεθειμένοι σε επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)·
 - γ) να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια·
 - δ) να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ**1. Προκαταρκτική παρατήρηση**

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας ή της δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

2. Σταθερότητα και στερεότητα

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

3. Ηλεκτρική εγκατάσταση

Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε να μην δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ούτε έκρηξης και οι άνθρωποι να είναι επαρκώς προστατευμένοι έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή με την ηλεκτρική εγκατάσταση.

Η ηλεκτρική εγκατάσταση και τα συστήματα προστασίας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την τάση του ρεύματος, την επίδραση εξωτερικών παραγόντων και τις τεχνικές γνώσεις των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

4. Οδοί και εξοδοί κινδύνου

4.1. Οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δυνατό δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.

4.2. Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται από τους εργαζόμενους γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.

4.3. Πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός οδών και εξόδων κινδύνου.

4.4. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν εύκολα και προς τα έξω.

Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.

4.5. Οι ειδικές οδοί και εξοδοί κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταγραφής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

Η σήμανση πρέπει να γίνεται στα κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

4.6. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.

4.7. Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

5. Πυρηνίχνευση και κατάσβεση πυρκαγιάς

5.1. Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των κτιρίων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς και, εφόσον χρειάζεται, με πυρηνίχνευτές και συστήματα συναγερμού.

5.2. Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος.

Πρέπει, επίσης, να επισημαίνεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταγραφής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ.

Η σήμανση πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

6. Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας

Στους κλειστούς χώρους εργασίας, πρέπει να υπάρχει επαρκής υγιεινός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου που θα προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργαζομένων.

7. Θερμοκρασία των χώρων

7.1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

7.2. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των εστιατορίων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.

8. Φυσικός και τεχνητός φωτισμός των χώρων

8.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

8.2. Οι χώροι εργασίας στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνικού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.

9. Θύρες και πύλες

9.1. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση σε ύψος οφθαλμών στις θύρες που είναι διαφανείς.

9.2. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φανώματα.

10. Ζώνες κινδύνου

Εφόσον οι χώροι εργασίας περιέχουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας και παρουσιάζουν κίνδυνο πτώσης των εργαζομένων ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων εργαζομένων στις ζώνες αυτές.

Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που είναι εξουσιοδοτημένοι να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.

Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς.

11. Χώροι και θέσεις ανάπαυσης

11.1. Εφόσον το προσωπικό υπερβαίνει έναν ορισμένο αριθμό ή αν η ασφάλεια ή η υγεία των εργαζομένων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας, το επιβάλλουν, οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους ένα χώρο ή κατάλληλες θέσεις ανάπαυσης όπου η πρόσβαση να είναι ευχερής.

Αυτή η διάταξη δεν εφαρμόζεται εφόσον το προσωπικό εργάζεται σε γραφεία ή σε παρόμοιους χώρους εργασίας, οι οποίοι προσφέρουν τις ίδιες δυνατότητες ανάπαυσης στη διάρκεια του διαλείμματος.

11.2. Οι χώροι και οι θέσεις ανάπαυσης πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη.

11.3. Στους χώρους και στις θέσεις ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

12. Έγκυες γυναίκες και θηλάζουσες μητέρες

Οι έγκυες γυναίκες και οι θηλάζουσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

13. Εξοπλισμός υγιεινής**13.1. Αποδυτήρια και ερμάρια για τα ενδύματα**

- 13.1.1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν είναι δυνατόν να ζητηθεί από αυτούς, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να αλλάζουν σε άλλο χώρο.

Η πρόσβαση στα αποδυτήρια πρέπει να είναι ευχερής και ο χώρος τους να είναι επαρκής.

- 13.1.2. Τα αποδυτήρια πρέπει να διαθέτουν εξοπλισμό ο οποίος να επιτρέπει σε κάθε εργαζόμενο να κλειδώνει τα ενδύματά του κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή των εργαζομένων.

- 13.1.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποδυτήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

13.2. Λουτρά (ντους), αποχωρητήρια και νιπτήρες

- 13.2.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι κατά τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στη διάθεσή τους, σε μικρή απόσταση:

- λουτρά (ντους), εφόσον επιβάλλεται από το είδος των δραστηριοτήτων τους,
- ειδικούς χώρους εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και νιπτήρων.

- 13.2.2. Τα λουτρά πρέπει να είναι εφοδιασμένα με τρεχούμενο νερό (ζεστό αν χρειάζεται).

- 13.2.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά λουτρά ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποχωρητήρια ή να προβλέπεται χωριστή χρήση τους από τους άνδρες και τις γυναίκες.

14. Υλικό πρώτων βοηθειών

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με υλικό πρώτων βοηθειών.

Το υλικό πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.

15. Μειονεκτούντες εργαζόμενοι

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων εργαζομένων.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, ιδίως, για τις θύρες, τους διαδρόμους επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα λουτρά (ντους), τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια και τις θέσεις εργασίας που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται απευθείας από μειονεκτούντες εργαζομένους.

16. Κυκλοφορία πεζών και οχημάτων

Οι εξωτερικοί και εσωτερικοί χώροι εργασίας πρέπει να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κυκλοφορία των πεζών και των οχημάτων να μπορεί να γίνεται κατά ασφαλή τρόπο.

17. Εξωτερικοί χώροι εργασίας (ιδιαίτερες διατάξεις)

Εφόσον οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε θέσεις εργασίας στο ύπαιθρο, αυτές οι θέσεις εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι:

- α) να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιρροές, και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων·
- β) να μην είναι εκτεθειμένοι σε επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)·
- γ) να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια·
- δ) να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Νοεμβρίου 1989

σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους

(Δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

(89/655/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής, που υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας ⁽¹⁾,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι στο άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπεται ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγία, τις ελάχιστες προδιαγραφές για να προωθήσει την καλύτερη, ιδίως, του χώρου της εργασίας, με στόχο την εξασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα της στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας στον τόπο εργασίας ⁽⁴⁾ προβλέπει την έκδοση μιας οδηγίας σχετικά με τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας κατά την εργασία·

ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 21ης Δεκεμβρίου 1987 σχετικά με την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας ⁽⁵⁾, σημείωσε την πρόθεση της Επιτροπής να του υποβάλει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με την οργάνωση της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας·

ότι η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών για τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας και υγείας για τη χρήση εξοπλισμού εργασίας, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων·

ότι η παρούσα οδηγία είναι ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽⁶⁾· ότι, ως εκ τούτου, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα της χρησιμοποίησης εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία·

ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς·

ότι, σύμφωνα με την οδηγία 83/189/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ανακοινώνουν στην Επιτροπή κάθε σχέδιο τεχνικού κανόνα που ισχύει για μηχανές, συσκευές και εγκαταστάσεις·

ότι, βάσει της απόφασης 74/325/ΕΟΚ ⁽⁸⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1985, η Επιτροπή ζητάει τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας προκειμένου να διατυπώσει σχετικές προτάσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΗΜΗΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία, η οποία είναι η δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας, από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

2. Οι διατάξεις της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ εφαρμόζονται πλήρως σ' ολόκληρο τον τομέα τον οποίο αφορά η παράγραφος 1, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 114 της 30. 4. 1988, σ. 3, ΕΕ αριθ. C 106 της 26. 4. 1989, σ. 13 και ΕΕ αριθ. C 287 της 15. 11. 1989, σ. 12.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 326 της 19. 12. 1988, σ. 132 και ΕΕ αριθ. C 256 της 19. 10. 1988, σ. 65.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 318 της 12. 12. 1988, σ. 26.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 3.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. L 183 της 29. 6. 1989, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. L 109 της 26. 4. 1983, σ. 8.

⁽⁸⁾ ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1974, σ. 15.

Άρθρο 2**Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται ως:

- α) εξοπλισμός εργασίας, κάθε μηχανή, συσκευή, εργαλείο ή εγκατάσταση που χρησιμοποιείται κατά την εργασία·
 - β) χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας, κάθε δραστηριότητα σχετική με τον εξοπλισμό εργασίας, όπως η θέση σε λειτουργία ή εκτός λειτουργίας, η χρήση, η μεταφορά, η επισκευή, η μετατροπή, το σέρβις και η συντήρηση, περιλαμβανομένου, μεταξύ των άλλων, και του καθαρισμού·
 - γ) επικίνδυνη ζώνη, κάθε ζώνη εντός ή/και πέριξ του εξοπλισμού εργασίας στην οποία η παρουσία ενός εκτεθειμένου εργαζομένου δημιουργεί, για το άτομο αυτό, κίνδυνο όσον αφορά την ασφάλεια ή την υγεία του·
 - δ) εκτεθειμένος εργαζόμενος, κάθε εργαζόμενος που βρίσκεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε επικίνδυνη ζώνη·
 - ε) χειριστής, ο (οι) εργαζόμενος(οι) που είναι επιφορτισμένος(οι) με τη χρήση εξοπλισμού εργασίας.
- α) εάν τίθεται για πρώτη φορά στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992, να ανταποκρίνεται:
 - ι) στις διατάξεις οποιασδήποτε σχετικής και ισχύουσας κοινοτικής οδηγίας,
 - ιι) στις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα εφόσον δεν ισχύει καμία άλλη κοινοτική οδηγία ή ισχύει εν μέρει·
 - β) εάν έχει ήδη τεθεί στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 1992, να ανταποκρίνεται στις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα, τέσσερα το πολύ έτη μετά την ημερομηνία αυτή.

2. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε, καθ' όλη τη διάρκεια χρησιμοποίησής του, ο εξοπλισμός εργασίας, με την κατάλληλη συντήρηση, να διατηρείται σε επίπεδο τέτοιο ώστε να ανταποκρίνεται, ανάλογα με την περίπτωση, στις διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχεία α) ή β).

Άρθρο 5**Εξοπλισμός εργασίας με ειδικό κίνδυνο**

Όταν η χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας ενδέχεται να παρουσιάζει ειδικό κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε:

- ο εξοπλισμός εργασίας να χρησιμοποιείται μόνον από τους εργαζομένους στους οποίους έχει ανατεθεί η χρήση αυτή,
- οι εργασίες επισκευής, μετατροπής, συντήρησης και σέρβις του εξοπλισμού, να εκτελούνται από εργαζομένους που έχουν ειδική αρμοδιότητα για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 6**Ενημέρωση των εργαζομένων**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στη διάθεσή τους τις κατάλληλες πληροφορίες και, ενδεχομένως, οδηγίες χρήσης σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας που χρησιμοποιείται κατά την εργασία.

2. Οι πληροφορίες και οι οδηγίες χρήσης πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον ενδείξεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας σχετικά με:

- τις συνθήκες χρήσης του εξοπλισμού εργασίας,
- τις προβλεπτέες έκτακτες καταστάσεις,
- τα συμπεράσματα που συνάγονται, ενδεχομένως, από την πείρα που έχει αποκτηθεί κατά τη χρήση του εξοπλισμού εργασίας.

3. Οι πληροφορίες και οι οδηγίες χρήσης πρέπει να είναι κατανοητές για τους ενδιαφερόμενους εργαζομένους.

ΤΜΗΜΑ II**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ****Άρθρο 3****Γενικές υποχρεώσεις**

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση ή/και στην εγκατάσταση, να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του.

Κατά την επιλογή του εξοπλισμού εργασίας που πρόκειται να χρησιμοποιήσει, ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της εργασίας και τους κινδύνους που υπάρχουν στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση, ιδίως στις θέσεις εργασίας, για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων καθώς ή/και τους κινδύνους που ενδέχεται να προστεθούν λόγω της χρησιμοποίησης του εν λόγω εξοπλισμού εργασίας.

2. Όταν δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί πλήρως, κατά τον τρόπο αυτό, η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας, ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να περιορίσει τους κινδύνους στο ελάχιστο.

Άρθρο 4**Κανόνες σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, ο εργοδότης οφείλει να προμηθεύεται ή/και να χρησιμοποιεί εξοπλισμό εργασίας ο οποίος:

*Άρθρο 7***Εκπαίδευση των εργαζομένων**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 12 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε:

- οι εργαζόμενοι στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας να λαμβάνουν επαρκή σχετική εκπαίδευση, ακόμη και για τους κινδύνους που ενέχει, ενδεχομένως, η χρησιμοποίησή του,
- οι εργαζόμενοι τους οποίους αφορά η δεύτερη περίπτωση του άρθρου 5 να λαμβάνουν επαρκή ειδική εκπαίδευση.

*Άρθρο 8***Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων**

Η διαβούλευση με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματός της.

ΤΜΗΜΑ III**ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ***Άρθρο 9***Τροποποίηση του παραρτήματος**

1. Η προσθήκη στο παράρτημα προσθέτων ελάχιστων προδιαγραφών που εφαρμόζονται σε ειδικούς εξοπλισμούς εργασίας, όπως προβλέπεται στο σημείο 3 του παραρτήματος, θεσπίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 118 Α της συνθήκης.
2. Οι αυστηρά τεχνικές προσαρμογές του παραρτήματος σε συνάρτηση με:
 - την έκδοση οδηγιών σε θέματα τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό εργασίας ή/και

- την τεχνολογική πρόοδο, την εξέλιξη των διεθνών ρυθμίσεων ή προδιαγραφών ή των γνώσεων στον τομέα του εξοπλισμού εργασίας,

θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

*Άρθρο 10***Τελικές διατάξεις**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στον τόπο εργασίας.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει περιοδικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 1, 2 και 3.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. P. SOISSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ελάχιστες προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) ii) και στοιχείο β)

1. Προκαταρκτική παρατήρηση

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα ισχύουν στα πλαίσια της τήρησης των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και εφόσον υφίσταται ο αντίστοιχος κίνδυνος για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

2. Γενικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τον εξοπλισμό εργασίας

- 2.1. Τα συστήματα χειρισμού κάθε εξοπλισμού εργασίας που επηρεάζουν την ασφάλεια θα πρέπει να είναι σαφώς ορατά και αναγνωρίσιμα και, ενδεχομένως, να φέρουν κατάλληλη σήμανση.

Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι τοποθετημένα έξω από επικίνδυνες ζώνες εκτός από ορισμένα συστήματα χειρισμού, εφόσον απαιτείται, και με τρόπο ώστε ο χειρισμός τους να μην μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετους κινδύνους. Δεν πρέπει να δημιουργούν κινδύνους λόγω ακούσιων χειρισμών.

Εάν χρειάζεται, ο χειριστής θα πρέπει να μπορεί, από την κύρια θέση χειρισμού, να βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχουν εκτεθειμένα άτομα στις επικίνδυνες ζώνες. Εάν αυτό είναι αδύνατο, κάθε φορά που ο εξοπλισμός τίθεται σε λειτουργία θα πρέπει να προηγείται αυτομάτως ένα ασφαλές σύστημα όπως ένα ηχητικό ή/και οπτικό προειδοποιητικό σήμα. Ο εκτεθειμένος εργαζόμενος θα πρέπει να έχει το χρόνο ή/και τα μέσα να αποφύγει ταχέως τους κινδύνους που δημιουργεί η εκκίνηση ή/και η παύση λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας.

Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι ασφαλή. Τυχόν διακοπή ή βλάβη τους δεν πρέπει να δημιουργεί επικίνδυνες καταστάσεις.

- 2.2. Η θέση σε λειτουργία εξοπλισμού εργασίας πρέπει να μπορεί να πραγματοποιείται μόνο με εκούσιο χειρισμό ενός συστήματος χειρισμού το οποίο προβλέπεται για το σκοπό αυτό.

Το ίδιο ισχύει:

- για την εκ νέου θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού μετά από διακοπή, για οποιοδήποτε λόγο,
- για την εντολή μιας σημαντικής τροποποίησης των συνθηκών λειτουργίας (π.χ. ταχύτητα, πίεση κ.λπ.),

εκτός εάν αυτή η εκ νέου θέση σε λειτουργία ή η τροποποίηση δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο για τους εκτεθειμένους εργαζόμενους.

Αυτή η απαίτηση δεν αφορά την εκ νέου θέση σε λειτουργία ή την τροποποίηση των συνθηκών λειτουργίας που προκύπτουν από την κανονική πορεία ενός αυτόματου κύκλου.

- 2.3. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με σύστημα χειρισμού που να επιτρέπει τη γενική διακοπή της λειτουργίας του υπό ασφαλείς συνθήκες.

Κάθε θέση εργασίας πρέπει να είναι εξοπλισμένη με σύστημα χειρισμού που να επιτρέπει τη διακοπή της λειτουργίας, ανάλογα με τους υφισταμένους κινδύνους, είτε ολοκλήρου του εξοπλισμού εργασίας είτε μόνο ενός μέρους του, έτσι ώστε ο εξοπλισμός να είναι σε ασφαλή κατάσταση. Η εντολή διακοπής της λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των εντολών της θέσης σε λειτουργία. Μετά τη διακοπή της λειτουργίας του εξοπλισμού ή των επικίνδυνων μερών του, πρέπει να διακόπτεται η τροφοδοσία σε ενέργεια των αντίστοιχων οργάνων θέσης σε λειτουργία.

- 2.4. Ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με διάταξη επείγουσας διακοπής της λειτουργίας, εάν αυτό ενδείκνυται, και αναλόγως των κινδύνων που δημιουργεί η λειτουργία του και του χρόνου που χρειάζεται κανονικά η διακοπή της.

- 2.5. Ο εξοπλισμός εργασίας που δημιουργεί κινδύνους από πτώση ή εκτόξευση αντικειμένων πρέπει να είναι εφοδιασμένος με κατάλληλες διατάξεις ασφαλείας που αντιστοιχούν στους κινδύνους αυτούς.

Ο εξοπλισμός εργασίας που δημιουργεί κινδύνους από αναθυμιάσεις αερίων, ατμών ή υγρών ή από εκπομπές σκόνης πρέπει να είναι εφοδιασμένος με κατάλληλες διατάξεις κατακράτησης ή/και απαγωγής κοντά στην πηγή των σχετικών κινδύνων.

- 2.6. Η ευστάθεια του εξοπλισμού εργασίας και των στοιχείων του πρέπει να εξασφαλίζεται με πάκτωση ή με άλλα μέσα εάν αυτό είναι αναγκαίο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων.

- 2.7. Εφόσον υπάρχουν πιθανότητες διάρρηξης ή θραύσης στοιχείων εξοπλισμού εργασίας, που ενδέχεται να δημιουργήσουν σημαντικό κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα.

- 2.8. Εάν τα κινητά στοιχεία εξοπλισμού εργασίας παρουσιάζουν κινδύνους μηχανικής επαφής που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με προφυλακτήρες ή συστήματα που να εμποδίζουν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες ή να σταματούν τις κινήσεις επικινδύνων στοιχείων πριν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες.
- Οι προφυλακτήρες και τα συστήματα προστασίας:
- πρέπει να είναι ανθεκτικής κατασκευής,
 - δεν πρέπει να προκαλούν πρόσθετους κινδύνους,
 - δεν πρέπει να μπορούν να παρακαμφθούν ή να αχρηστευθούν εύκολα,
 - πρέπει να ευρίσκονται σε επαρκή απόσταση από την επικίνδυνη ζώνη,
 - δεν πρέπει να περιορίζουν περισσότερο από ό,τι χρειάζεται την παρατήρηση του κύκλου εργασίας,
 - πρέπει να επιτρέπουν τις απαραίτητες επεμβάσεις για την τοποθέτηση ή/και την αντικατάσταση των στοιχείων καθώς και την εκτέλεση εργασιών συντήρησης. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιτρέπουν την πρόσβαση μόνο στον τομέα όπου πρέπει να εκτελεσθεί η εργασία και, εάν είναι δυνατόν, χωρίς να χρειαστεί αποσυναρμολόγηση του προφυλακτήρα ή του συστήματος προστασίας.
- 2.9. Οι περιοχές και τα σημεία όπου γίνεται εργασία ή συντήρηση εξοπλισμού εργασίας, πρέπει να φωτίζονται κατάλληλα, ανάλογα με τις προς εκτέλεση εργασίες.
- 2.10. Τα μέρη του εξοπλισμού εργασίας που βρίσκονται σε υψηλή ή πολύ χαμηλή θερμοκρασία πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να προστατεύονται από τους κινδύνους επαφής ή προσέγγισης με τους εργαζομένους.
- 2.11. Τα συστήματα συναγερμού του εξοπλισμού εργασίας πρέπει να είναι ευχερώς αισθητά και σαφώς κατανοητά.
- 2.12. Ο εξοπλισμός εργασίας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται παρά μόνο για εργασίες και υπό συνθήκες για τις οποίες είναι κατάλληλος.
- 2.13. Οι εργασίες συντήρησης πρέπει να μπορούν να εκτελούνται ενόσω έχει διακοπεί η λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την εκτέλεση των εργασιών αυτών ή οι εργασίες αυτές πρέπει να γίνονται έξω από τις επικίνδυνες ζώνες.
- Το βιβλιário σέρβις, κάθε εξοπλισμού που διαθέτει τέτοιο βιβλιário, πρέπει να τηρείται ενημερωμένο.
- 2.14. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με σαφώς αναγνωρίσιμα συστήματα που να επιτρέπουν να μωνώνεται από καθεμία από τις πηγές ενέργειάς του.
- Η επανασύνδεση προϋποθέτει την ανυπαρξία κινδύνου για τους ενδιαφερόμενους εργαζομένους.
- 2.15. Ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να φέρει τις απαραίτητες για την εξασφάλιση της ασφάλειας των εργαζομένων προειδοποιητικές ενδείξεις και σημάνσεις.
- 2.16. Για την εκτέλεση των εργασιών παραγωγής, ρύθμισης και συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας, οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν ασφαλή πρόσβαση και παραμονή σε όλα τα σημεία όπου χρειάζεται.
- 2.17. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από τους κινδύνους πυρκαγιάς ή υπερθέρμανσης του εξοπλισμού εργασίας ή εκπομπής αερίων, σκόνης, υγρών, ατμών ή άλλων ουσιών που παράγονται, χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται μέσα στον εξοπλισμό εργασίας.
- 2.18. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι έκρηξης του εξοπλισμού ή ουσιών που παράγονται, χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται μέσα στον εξοπλισμό εργασίας.
- 2.19. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προστατεύονται οι εκτεθειμένοι εργαζόμενοι από τους κινδύνους άμεσης ή έμμεσης επαφής με τον ηλεκτρισμό.
3. Συμπληρωματικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τους ειδικούς εξοπλισμούς εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας.

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Νοεμβρίου 1989

σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους
εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία

(Τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

(89/656/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 188 Α,

την πρόταση της Επιτροπής, που υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας ⁽¹⁾,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽²⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγία, τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προώθηση της καλύτερης, ιδίως του χώρου της εργασίας, προκειμένου να εξασφαλισθεί καλύτερο επίπεδο προστασίας της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι, δυνάμει του εν λόγω άρθρου, οι οδηγίες αποφεύγουν την επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμά της στον τομέα της ασφαλείας, της υγιεινής και της υγείας στον τόπο εργασίας ⁽⁴⁾, προβλέπει την έκδοση οδηγίας για τη χρήση εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία·

ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 21ης Δεκεμβρίου 1987 για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στον χώρο εργασίας ⁽⁵⁾, σημείωσε την πρόθεση της Επιτροπής να του υποβάλει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με την οργάνωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων στο χώρο εργασίας·

ότι η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών για τη χρήση εξοπλισμών ατομικής προστασίας, οι οποίες εξασφαλίζουν καλύτερο επίπεδο ασφαλείας και υγείας, αποτελεί επιτακτικό καθήκον για τη διασφάλιση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι η παρούσα οδηγία είναι μια ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽⁶⁾· ότι, ως εκ τούτου, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα της χρήσης, από τους εργαζομένους, εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία·

ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της πραγμάτωσης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς·

ότι τα μέτρα συλλογικής προστασίας πρέπει να έχουν προτεραιότητα σε σχέση με τους εξοπλισμούς ατομικής προστασίας· ότι ο εργοδότης υποχρεούται να θέτει σε εφαρμογή μηχανισμούς και μέτρα ασφαλείας·

ότι οι προδιαγραφές της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιφέρουν τροποποιήσεις των εξοπλισμών ατομικής προστασίας που είναι σύμφωνοι προς τις κοινοτικές οδηγίες σχετικά με το σχεδιασμό και την κατασκευή τους, από την πλευρά της ασφαλείας και της υγείας, σε σχέση με τις διατάξεις των ιδίων αυτών οδηγιών·

ότι είναι σκόπιμο να προβλεφθούν ενδείξεις που τα κράτη μέλη να μπορούν να χρησιμοποιούν για τον καθορισμό των γενικών κανόνων όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών ατομικής προστασίας·

ότι, βάσει της απόφασης 74/325/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1985, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας, προκειμένου να διατυπώσει προτάσεις στον τομέα αυτόν,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία, που είναι η τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 161 της 20. 6. 1988, σ. 1, ΕΕ αριθ. C 115 της 8. 5. 1989, σ. 27 και ΕΕ αριθ. C 287 της 15. 11. 1989, σ. 11.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 12 της 16. 1. 1989, σ. 92 και ΕΕ αριθ. C 256 της 19. 10. 1988, σ. 61.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 318 της 12. 12. 1988, σ. 30.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 3.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. L 183 της 29. 6. 1989, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1974, σ. 15.

89/391/ΕΟΚ, καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση, από τους εργαζομένους κατά την εργασία, εξοπλισμών ατομικής προστασίας.

2. Οι διατάξεις της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ εφαρμόζονται πλήρως σ' ολόκληρο τον τομέα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 2

Ορισμός

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως εξοπλισμός ατομικής προστασίας νοείται κάθε εξοπλισμός τον οποίο ο εργαζόμενος πρέπει να φορά ή να κρατά για να προστατεύεται από έναν ή περισσότερους κινδύνους για την ασφάλεια ή την υγεία του κατά την εργασία καθώς και κάθε συμπλήρωμα ή εξάρτημα που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό.

2. Ο ορισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν καλύπτει:

- α) τα συνήθη ενδύματα εργασίας και τις στολές που δεν προορίζονται ειδικά για την προστασία της ασφαλείας και της υγείας του εργαζομένου·
- β) τον εξοπλισμό των υπηρεσιών πρώτων βοηθειών και διάσωσης·
- γ) τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας των στρατιωτικών, των αστυνομικών και του προσωπικού των υπηρεσιών τήρησης της τάξης·
- δ) τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας στα μέσα οδικών μεταφορών·
- ε) τα αθλητικά είδη·
- στ) τον εξοπλισμό αυτοάμυνας ή αποτροπής·
- ζ) τις φορητές συσκευές ανίχνευσης και σηματοδότησης κινδύνων και βλαβερών παραγόντων.

Άρθρο 3

Γενικός κανόνας

Οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας πρέπει να χρησιμοποιούνται εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιοριστούν επαρκώς με τεχνικά μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

ΜΕΡΟΣ II

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Άρθρο 4

Γενικές διατάξεις

1. Οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας πρέπει να είναι σύμφωνοι προς τις κοινοτικές διατάξεις σχετικά με το σχεδιασμό και την κατασκευή τους, από την πλευρά της ασφαλείας και της υγείας.

Εν πάση περιπτώσει, οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας πρέπει:

- α) να είναι κατάλληλοι για τους κινδύνους που πρέπει να προλαμβάνονται, χωρίς να συνεπάγονται νέο μείζονα κίνδυνο·
- β) να ανταποκρίνονται στις συνθήκες που επικρατούν στο χώρο εργασίας·
- γ) να λαμβάνουν υπόψη τις εργονομικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις υγείας του εργαζομένου·
- δ) να ταιριάζουν στο χρήστη, μετά από τις απαραίτητες προσαρμογές.

2. Στην περίπτωση πολλαπλών κινδύνων, για τους οποίους απαιτείται να φορά ο εργαζόμενος ταυτόχρονα περισσότερους από έναν εξοπλισμούς ατομικής προστασίας, οι εξοπλισμοί αυτοί πρέπει να είναι συμβατοί και να διατηρούν την αποτελεσματικότητά τους έναντι του/των αντίστοιχου/ων κινδύνου/ων.

3. Οι όροι κάτω από τους οποίους πρέπει να χρησιμοποιείται ένας εξοπλισμός ατομικής προστασίας, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια του χρόνου κατά τον οποίο ο εργαζόμενος πρέπει να φορά τον εξοπλισμό αυτό, καθορίζονται από τη σοβαρότητα του κινδύνου, τη συχνότητα της έκθεσης στον κίνδυνο και τα χαρακτηριστικά της θέσης εργασίας του κάθε εργαζομένου καθώς και από την απόδοση του εξοπλισμού ατομικής προστασίας.

4. Ένας εξοπλισμός ατομικής προστασίας προορίζεται, καταρχήν, για προσωπική χρήση.

Εφόσον οι περιστάσεις απαιτούν χρησιμοποίηση ενός εξοπλισμού ατομικής προστασίας από περισσότερα του ενός πρόσωπα, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε μια τέτοια χρησιμοποίηση να μη θέτει κανένα πρόβλημα υγείας ή υγιεινής στους διάφορους χρήστες.

5. Μέσα στην επιχείρηση ή/και στην εγκατάσταση, πρέπει, για κάθε εξοπλισμό ατομικής προστασίας, να παρέχονται και να είναι διαθέσιμες οι κατάλληλες πληροφορίες που απαιτούνται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2.

6. Οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας πρέπει να παρέχονται δωρεάν από τον εργοδότη ο οποίος εξασφαλίζει την καλή λειτουργία τους και την ικανοποιητική κατάσταση τους από άποψη υγιεινής, με τις αναγκαίες συντηρήσεις, επισκευές και αντικαταστάσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να προβλέπουν, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, ότι οι εργαζόμενοι καλούνται να συμβάλουν στα έξοδα ορισμένων εξοπλισμών ατομικής προστασίας εφόσον αυτοί δεν χρησιμοποιούνται μόνο στην εργασία.

7. Ο εργοδότης ενημερώνει εκ των προτέρων τον εργαζόμενο σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τον προστατεύει ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας.

8. Ο εργοδότης εξασφαλίζει την εκπαίδευση καθώς επίσης και την οργάνωση, ενδεχομένως, ασκήσεων για τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών ατομικής προστασίας.

9. Οι εξοπλισμοί ατομικής προστασίας, εκτός από ειδικές και έκτακτες περιπτώσεις, μπορεί να χρησιμοποιούνται μόνο για τις προβλεπόμενες χρήσεις.

Πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης.

Οι οδηγίες χρήσης πρέπει να είναι κατανοητές από τους εργαζόμενους.

Άρθρο 5

Αξιολόγηση των εξοπλισμών ατομικής προστασίας

1. Πριν από την επιλογή ενός εξοπλισμού ατομικής προστασίας, ο εργοδότης υποχρεούται να πραγματοποιεί αξιολόγηση του εξοπλισμού ατομικής προστασίας τον οποίο προτίθεται να χρησιμοποιήσει, για να εκτιμά κατά πόσον ο εξοπλισμός αυτός ανταποκρίνεται στους όρους του άρθρου 4 παράγραφοι 1 και 2.

Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει:

- α) την ανάλυση και την εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν με άλλα μέσα·
- β) τον καθορισμό των χαρακτηριστικών που απαιτούνται για να ανταποκρίνεται ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας στους κινδύνους που αναφέρονται στο στοιχείο α), έχοντας υπόψη τις ενδεχόμενες πηγές κινδύνων που είναι δυνατό να δημιουργήσει ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας·
- γ) την εκτίμηση των χαρακτηριστικών των υπό εξέταση διαθέσιμων εξοπλισμών ατομικής προστασίας, σε σχέση με τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο στοιχείο β).

2. Η αξιολόγηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 πρέπει να αναθεωρείται ανάλογα με τις μεταβολές που γίνονται στα στοιχεία τα οποία την αποτελούν.

Άρθρο 6 (*)

Κανόνες χρησιμοποίησης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 5, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τον καθορισμό των γενικών κανόνων χρησιμοποίησης των εξοπλισμών ατομικής προστασίας ή/και των κανόνων που αφορούν τις περιπτώσεις ή τις καταστάσεις στις οποίες ο εργοδότης οφείλει να παρέχει τους εξοπλισμούς ατομικής προστασίας, έχοντας υπόψη τις κοινοτικές ρυθμίσεις σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία τους.

Οι κανόνες αυτοί αναφέρουν, ιδίως, τις περιστάσεις ή τις καταστάσεις κινδύνου κατά τις οποίες, με την επιφύλαξη της προτεραιότητας των μέσων συλλογικής προστασίας, επιβάλλεται η χρήση εξοπλισμών ατομικής προστασίας.

Τα παραρτήματα I, II και III, τα οποία έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα, περιλαμβάνουν χρήσιμες ενδείξεις για τον καθορισμό αυτών των κανόνων.

2. Κατά την προσαρμογή των κανόνων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις σημαντικές μεταβολές τις οποίες επιφέρει η τεχνική εξέλιξη

(*) Βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής (ΕΕ αριθ. C 328 της 30. 12. 1989, σ. 3).

στους κινδύνους, τα μέσα συλλογικής προστασίας και στους εξοπλισμούς ατομικής προστασίας.

3. Τα κράτη μέλη ζητούν εκ των προτέρων τη γνώμη των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων σχετικά με τους κανόνες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 7

Ενημέρωση των εργαζομένων

Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για όλα τα ληπτέα μέτρα όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίηση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία.

Άρθρο 8

Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων

Η διαβούλευση με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της.

ΜΕΡΟΣ III

Διάφορες διατάξεις

Άρθρο 9

Προσαρμογή των παραρτημάτων

Οι αυστηρά τεχνικές προσαρμογές των παραρτημάτων I, II και III σε συνάρτηση με:

- την έκδοση οδηγιών για θέματα τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης, σχετικά με τους εξοπλισμούς ατομικής προστασίας ή/και
- την τεχνολογική πρόοδο, την εξέλιξη των διεθνών ρυθμίσεων ή προδιαγραφών ή των γνώσεων στον τομέα των εξοπλισμών ατομικής προστασίας,

θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Άρθρο 10

Τελικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν, ανά πενταετία, έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περιόδους, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και στην Οικονομική και

Κοινωνική Επιτροπή, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 1, 2 και 3.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J.P. SOISSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΕΦΑΛΙΟΥ

- Κράνη προστασίας για τη βιομηχανία (κράνη ορυχείων, εργοταξίων δημοσίων έργων, διαφόρων βιομηχανιών)
- Ελαφρά προστατευτικά καλύμματα για την προστασία του τριχωτού του κεφαλιού [κασκέτα, σκούφοι, δίχτυα (φιλέδες) με ή χωρίς γείσο]
- Προστατευτικά καλύμματα κεφαλιού [σκούφοι, κασκέτα, κουκούλες κ.λπ., από ύφασμα, από επιχρισμένο ύφασμα (μουσαμάς) κ.λπ.].

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΑΚΟΗΣ

- Σφαιρίδια και βύσματα για τα αυτιά
- Ωτοασπίδες (που καλύπτουν πλήρως το πτερύγιο του αυτιού)
- Ωτοασπίδες που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη της βιομηχανίας
- Ωτοασπίδες με δέκτη για βρόγχο επαγωγής χαμηλής συχνότητας
- Προστατευτικά μέσα κατά του θορύβου εξοπλισμένα με συσκευές ενδοεπικοινωνίας.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

- Γυαλιά με βραχίονες
- Γυαλιά-προσωπίδες (που καλύπτουν εν μέρει το πρόσωπο)
- Γυαλιά προστασίας από τις ακτινοβολίες X, τις ακτινοβολίες λέιζερ, τις υπεριώδεις υπέρυθρες ορατές ακτινοβολίες
- Οθόνες προσώπου
- Προσωπίδες και κράνη για ηλεκτροσυγκόλληση (προσωπίδες που κρατιούνται με το χέρι, που στηρίζονται με στεφάνι στο κεφάλι ή που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη).

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ

- Διηθητικές συσκευές που συγκρατούν τις σκόνες, τα αέρια και τις ραδιενεργές σκόνες
- Συσκευές που απομονώνουν από τον αέρα του περιβάλλοντος με τροφοδοσία σε αέρα
- Αναπνευστικές συσκευές που διαθέτουν κινητή προσωπίδα συγκόλλησης
- Συσκευές και εξοπλισμοί για δύτες
- Σκάφανδρα για δύτες.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ

- Γάντια
 - κατά των φυσικών προσβολών (διατηρήσεις, κοψίματα, κραδασμοί, κ.λπ.)
 - κατά των χημικών προσβολών
 - για ηλεκτρολόγους και για προστασία από τη θερμότητα
- Γάντια χωρίς διαιρέσεις για τα δάκτυλα εκτός από τον αντίχειρα
- Καλύπτρες δακτύλων
- Μανσέτες
- Περικάρπια διαφόρων ειδών
- Γάντια που αφήνουν ελεύθερα τα άκρα των δακτύλων
- Περιχειρίδια δερματεργατών.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ

- Σκαρπίνια, μπότινια, χαμηλές μπότες, μπότες ασφάλειας
- Υποδήματα με σύστημα ταχείας απελευθέρωσης των κορδονιών ή των αγγραφών

- Υποδήματα με συμπληρωματική προστασία του άκρου του ποδιού
- Υποδήματα και καλύπτρες υποδημάτων με σόλα ανθεκτική στη θερμότητα
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τη θερμότητα
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από το κρύο
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τους κραδασμούς
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τα ηλεκτροστατικά φορτία
- Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών με ηλεκτρική μόνωση
- Μπότες προστασίας από τις αλυσίδες των αλυσοπρίονων
- Ξυλοπάπουτσα
- Επιγονατίδες
- Προσαρμόσιμα προστατευτικά μέσα της ράχης του ποδιού
- Γκέτες
- Αφαιρετές σόλες (κατά τη θερμότητας, της διάτρησης ή της εφίδρωσης)
- Βιδωτά καρφιά για πάγο, χιόνι, ολισθηρά εδάφη.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

- Κρέμες προστασίας/αλοιφές.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ

- Γιλέκα, σακάκια και ποδιές προστασίας από τις μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα, εκσφενδόνιση λωμένων μετάλλων, κ.λπ.)
- Γιλέκα, σακάκια και ποδιές προστασίας από τις χημικές προσβολές
- Θερμαινόμενα γιλέκα
- Σωσίβια
- Ποδιές προστασίας από τις ακτινοβολίες Χ
- Ζώνες συγκράτησης του κορμού.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

- Εξοπλισμός προστασίας από τις πτώσεις
 - Εξοπλισμός «αντιπτωτικού τύπου» (πλήρης εξοπλισμός που περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για τη χρήση του)
 - Εξοπλισμός με φρένο «απορρόφησης κινητικής ενέργειας» (πλήρης εξοπλισμός που περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία εξαρτήματα για τη χρήση του)
 - Συστήματα συγκράτησης του σώματος (εξαρτισμός ασφάλειας).
- Ενδυμασίες προστασίας
 - Ενδυμασίες εργασίας τύπου «ασφάλειας» (δύο κομματιών και φόρμες)
 - Ενδυμασίες προστασίας από τις μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα, κ.λπ.)
 - Ενδυμασίες προστασίας από τις χημικές προσβολές
 - Ενδυμασίες προστασίας από τις εκσφενδονίσεις λωμένων μετάλλων και από την υπέρυθη ακτινοβολία
 - Ενδυμασίες προστασίας από τη θερμότητα
 - Ενδυμασίες προστασίας από το ψύχος
 - Ενδυμασίες προστασίας από τη ραδιενεργή μόλυνση
 - Ενδυμασίες προστασίας από τις σκόνες
 - Ενδυμασίες προστασίας από τα αέρια
 - Ενδυμασίες και εξαρτήματα (περιβραχιόνια, γάντια, κ.λπ.), με φθορίζουσα επισήμανση, με αντανάκλαση
 - Κουβέρτες προστασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΝΑ ΠΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**1. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ (ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΡΑΝΙΟΥ)****Προστατευτικά κράνη**

- Οικοδομικά έργα, ιδίως δραστηριότητες επάνω, κάτω ή κοντά σε ικρίσματα και θέσεις εργασίας σε μεγάλο ύψος από το έδαφος, έργα συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης ξυλοτύπων, συναρμολόγησης και τοποθέτησης, εγκατάσταση ικριμάτων και κατεδαφίσεων.
- Έργα σε μεταλλικές γέφυρες, κτίρια με μεταλλικό σκελετό μεγάλου ύψους, σε στύλους, σε πύργους, σε χαλύβδινα υδραυλικά έργα, σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεγάλες δεξαμενές, σε αγωγούς μεγάλης διαμέτρου, σε εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας και σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής,
- Έργα σε τάφρους, ορύγματα, φρέατα και στοές,
- Χωματοουργικά και εκβραχισμοί,
- Έργα σε υπόγειες εκμεταλλεύσεις σε λατομεία, σε επιφανειακές εκμεταλλεύσεις και σε μετατοπίσεις μπαζών,
- Χειρισμός πιστολιών σφράγισης,
- Εργασίες με εκρηκτικά,
- Εργασίες σε ανελκυστήρες σε ανυψωτικά μηχανήματα, σε γερανούς και μεταφορικά μέσα,
- Εργασίες σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε εγκαταστάσεις απευθείας αναγωγής σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεταλλουργικά εργοστάσια, σε εργαστήρια σφυρηλάτησης, μορφοποίησης και σε χυτήρια,
- Εργασίες σε βιομηχανικούς κλιβάνους σε δεξαμενές, σε συσκευές, σε σιλό, σε χοάνες και σε σωληνώσεις,
- Ναυπηγικά έργα,
- Ελιγμοί σιδηροδρομικών συρμών,
- Εργασίες σε σφαγεία.

2. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ**Προστατευτικά υποδήματα με σόλα κατά της διάτρησης**

- Βασικές οικοδομικές εργασίες, έργα ειδικότητας πολιτικού μηχανικού και οδοποιίας,
- Έργα σε ικρίσματα,
- Εργασίες κατεδάφισης οικοδομικού σκελετού,
- Οικοδομικές εργασίες με σκυρόδεμα και προκατασκευασμένα στοιχεία που περιλαμβάνουν τη συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση των ξυλοτύπων,
- Εργασίες σε εργοτάξια και χώρους εναπόθεσης υλικών,
- Εργασίες σε στέγες.

Προστατευτικά υποδήματα χωρίς σόλα κατά της διάτρησης

- Έργα σε μεταλλικές γέφυρες κτίρια με μεταλλικό σκελετό μεγάλου ύψους, σε υποστυλώματα, σε πύργους σε ανελκυστήρες σε χαλύβδινες υδραυλικές κατασκευές, σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, σε χαλυβουργεία, σε ελασματοουργεία, σε μεγάλες δεξαμενές, σε αγωγούς μεγάλης διαμέτρου, σε γερανούς σε εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας και σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής,
- Έργα κατασκευής κλιβάνων, συναρμολόγηση εγκαταστάσεων θέρμανσης εξαερισμού και μεταλλικών σκελετών,
- Έργα μετατροπών και συντήρησης,
- Έργα σε εγκαταστάσεις υψικαμίνων, απευθείας αναγωγής, χαλυβουργεία, ελασματοουργεία, μεταλλουργικά εργοστάσια, εργαστήρια σφυρηλάτησης τύπωσης σε πιεστήρια εν θερμώ και σε συρματοουργεία,
- Έργα σε λατομεία, σε επιφανειακές εκμεταλλεύσεις και μετατοπίσεις μπαζών,
- Εργασίες και μετατροπές σε λίθους,
- Κατασκευή, χειρισμός και επεξεργασία επίπεδης και κοίλης υάλου,
- Χειρισμός καλουπιών στην κεραμοποιία,
- Εργασίες επικάλυψης κοντά στον κλίβανο στα κεραμοποιεία,

- Εργασίες καλουπώματος στη βαριά βιομηχανία κεραμοποιίας και στη βιομηχανία οικοδομικών υλικών,
- Μεταφορές και εργασίες εναποθήκευσης,
- Διακίνηση μεγάλων κομματιών κατεψυγμένου κρέατος και μεταλλικών βαρελιών κονσερβών,
- Ναυπηγικές εργασίες,
- Ελιγμοί σιδηροδρομικών συρμών.

Υποδήματα ασφάλειας με ειδικό τακούνι ή σόλα και σόλα κατά της διάτρησης

- Εργασίες πάνω σε στέγες.

Υποδήματα ασφάλειας με σόλα θερμικά μονωμένη

- Εργασίες επάνω ή με διάπυρες ή πολύ ψυχρές μάζες.

Υποδήματα ασφάλειας που βγαίνουν εύκολα

- Σε περίπτωση κινδύνου διείσδυσης τετηγμένων υλικών.

3. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ Ή ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Προστατευτικά γυαλιά, διαφράγματα ή οθόνες προστασίας προσώπου

- Εργασίες συγκόλλησης, λείανσης και κοπής με τροχό,
- Εργασίες διάτρησης και με κοπίδι,
- Κοπή και επεξεργασία λίθων,
- Χειρισμός πιστολιών σφράγισης,
- Χειρισμός μηχανών που λειτουργούν με αφαίρεση των γραζιών κατά τη μεταποίηση υλικών που παράγουν γραζία μικρού μήκους,
- Εργασίες τύπωσης,
- Απομάκρυνση και θρυμματισμός συντριμμάτων από γυαλί ή κεραμικά υλικά,
- Εργασία με συνεχή εκτόξευση κοκκωδών λειαντικών μέσων,
- Χειρισμός όξινων και αλκαλικών προϊόντων, απολυμαντικών και διαβρωτικών απορρυπαντικών,
- Χειρισμός συστημάτων με εκτοξευτήρα υγρού,
- Χειρισμός λωμένων μαζών και παράμονή στη γειτονία τους,
- Δραστηριότητες σε περιβάλλον με ακτινοβολούμενη θερμότητα,
- Εργασίες με λείζερ.

4. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ

Συσκευές προστασίας των αναπνευστικών οδών

- Εργασίες μέσα σε εμπορευματοκιβώτια σε αίθουσες μικρών διαστάσεων και βιομηχανικούς κλιβάνους που θερμαίνονται με αέριο, εφόσον είναι δυνατόν να υπάρξουν κίνδυνοι δηλητηρίασης από αέριο ή από ανεπάρκεια οξυγόνου,
- Εργασίες στην κορυφή υψικαμίνου,
- Εργασίες κοντά στους μεταλλάκτες και στους αγωγούς αερίων των υψικαμίνων,
- Εργασίες κοντά στη χύτευση μέσα σε κάδο όταν υπάρχει έκλυση καπνών βαρέων μετάλλων,
- Εργασίες στην πυρίμαχη επένδυση των κλιβάνων και των κάδων χύτευσης όταν μπορεί να εκλυθεί σκόνη,
- Βαφή με πιστολέτο, χωρίς επαρκή αερισμό,
- Εργασίες σε φρέατα, σήραγγες και άλλα υπόγεια στοιχεία του δικτύου υπονόμων,
- Εργασίες σε ψυκτικές εγκαταστάσεις όπου υπάρχει κίνδυνος διαρροής του ψυκτικού υγρού.

5. ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΤΗΣ ΑΚΟΗΣ

Προστατευτικά μέσα της ακοής

- Χειρισμός πρέσας για μέταλλα,
- Εργασίες που επιβάλλουν τη χρήση μηχανημάτων με συμπιεσμένο αέρα,

- Δραστηριότητες του προσωπικού εδάφους στα αεροδρόμια,
- Εργασίες έμπηξης πασσάλων,
- Ξυλουργικές και κλωστοϋφαντουργικές εργασίες.

6. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΟΥ, ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Εξοπλισμός προστασίας

- Χειρισμός όξινων και αλκαλικών προϊόντων, απολυμαντικών και διαβρωτικών απορρυπαντικών,
- Χειρισμός διάπυρων μαζών ή παρουσία του εργαζομένου στη γειτονία τους και σε θερμό περιβάλλον,
- Χειρισμός επίπεδου γυαλιού,
- Εργασίες με αμμοβολή,
- Εργασίες σε ψυκτικούς θαλάμους.

Προστατευτικά ενδύματα που αναφλέγονται δύσκολα

- Εργασίες συγκόλλησης σε χώρους με μικρές διαστάσεις.

Ποδιές κατά της διάτρησης

- Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος,
- Χειρισμός κρεατομάχαιρου, όταν το μαχαίρι κατευθύνεται προς το σώμα.

Δερμάτινες ποδιές

- Εργασίες συγκόλλησης,
- Εργασίες σφυρηλάτησης,
- Εργασίες χύτευσης.

Περιχειρίδια προστασίας του πήχυ

- Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος.

Γάντια

- Εργασίες συγκόλλησης,
- Χειρισμός αντικειμένων με οξείες ακμές, αλλά όχι με χρήση μηχανών που ενδέχεται να αρπάξουν το γάντι,
- Χειρισμός στην ελεύθερη ατμόσφαιρα όξινων και αλκαλικών προϊόντων.

Γάντια από πλεγμένο μεταλλικό νήμα

- Εργασίες αφαίρεσης των οστών και κοπής κρέατος,
- Τακτική χρήση κρεατομάχαιρου στην παραγωγή και στα σφαγεία,
- Αντικατάσταση μαχαιριών στις μηχανές κοπής.

7. ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΕΣ

- Εργασίες στο ύπαιθρο με βροχή ή κρύο.

8. ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- Εργασίες που επιβάλλουν να διακρίνονται τα άτομα εγκαίρως.

9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΤΩΣΕΙΣ (ΕΞΑΡΤΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ)

- Εργασίες σε ικρίωματα,
- Συναρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων,
- Εργασίες σε στύλους.

10. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕ ΔΕΣΜΙΟ

- Εργασίες μέσα σε θαλάμους χειρισμού γερανών που βρίσκονται σε μεγάλο ύψος,
- Εργασίες σε θαλάμους χειρισμού οχημάτων μετατόπισης αποθηκευμένων εμπορευμάτων,
- Εργασίες σε υψηλά σημεία πύργων γεωτρυπάνων,
- Εργασίες σε φρέατα και σωληνώσεις.

11. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

- Χειρισμός επιχρισμάτων,
 - Εργασίες βυρσοδεψίας.
-

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 1989

για τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης η οποία προκύπτει από τις τεχνολογικές μεταβολές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (EUROTECNET)

(89/657/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128,

την απόφαση 63/266/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1963 περί θεσπίσεως των γενικών αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισεως ⁽¹⁾, και ιδίως την δεύτερη, την πέμπτη, την έκτη, την έβδομη, την ένατη και την δέκατη αρχή που προβλέπονται σε αυτήν,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽²⁾, η οποία εκπονήθηκε ύστερα από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την επαγγελματική κατάρτιση,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽³⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τις συνόδους του στο Λονδίνο στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 1986 και στη Μαδρίτη στις 26 και 27 Ιουνίου 1989, τόνισε τη σημασία των κοινοτικών δράσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της εκπαίδευσης και τον πρωταρχικό χαρακτήρα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη·

ότι, στο ψήφισμά του της 22ας Δεκεμβρίου 1986 σχετικά με το πρόγραμμα δράσης για την ανάπτυξη της απασχόλησης ⁽⁵⁾, το Συμβούλιο θεώρησε ότι η βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης, η ανύψωση του επιπέδου των προσόντων και η ανάπτυξη της συνεργασίας των κοινωνικών εταίρων αποτελούν απαραίτητο στοιχείο για την ανάπτυξη της απασχόλησης·

ότι, στο ψήφισμά του της 5ης Ιουνίου 1989 σχετικά με τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση ⁽⁶⁾, το Συμβούλιο υπογράμμισε τον ουσιαστικό ρόλο της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού με την προοπτική της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς·

ότι, μια κοινή γνώμη που εξεδόθη στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου στις 6 Μαρτίου 1987 τόνισε την ανάγκη της καλής κατάρτισης των εργαζομένων και των στελεχών στις νέες τεχνολογίες·

ότι, με την απόφαση 87/569/ΕΟΚ ⁽⁷⁾, το Συμβούλιο θέσπισε πρόγραμμα δράσης για την επαγγελματική κατάρτιση των νέων και την προετοιμασία τους για τη ζωή του ενηλίκου και την επαγγελματική ζωή, επισημαίνοντας την ανάγκη προώθησης της προσαρμοστικότητας των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης στις ταχείες τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις·

ότι, με την απόφαση 89/27/ΕΟΚ (πρόγραμμα COMETT) ⁽⁸⁾, το Συμβούλιο επανέλαβε τη σημασία που αποδίδει στην αρχή της συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της προηγμένης τεχνολογίας·

ότι, η τεχνολογική και βιομηχανική συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης, αποτέλεσε αντικείμενο των αποφάσεων του Συμβουλίου 88/279/ΕΟΚ ⁽⁹⁾ (ESPRIT), 85/196/ΕΟΚ ⁽¹⁰⁾ (BRITE/EURAM), 88/419/ΕΟΚ ⁽¹¹⁾ (SCIENCE), 88/417/ΕΟΚ ⁽¹²⁾ (DELTA) και 89/286/ΕΟΚ (SPRINT) ⁽¹³⁾·

ότι, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα τα οποία θα συμπληρώσουν τα μέσα που ενέκρινε το Συμβούλιο για την προώθηση της προσαρμοστικότητας των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης στις τεχνολογικές μεταβολές και για τη συμβολή στην υλοποίηση της αρχής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής·

ότι, το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για την περίοδο 1985-1988, που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο στις 18 Απριλίου 1985, συνεπεία του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 2ας Ιουνίου 1983 για τα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης σχετικά με τις νέες τεχνολογίες πληροφόρησης ⁽¹⁴⁾, απέδειξε τη σημασία της ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες στα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης·

ότι, το αν οι επιχειρήσεις θα ωφεληθούν από την τεχνολογική πρόοδο εξαρτάται από τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των τυπικών προσόντων και το πνεύμα πρωτοβουλίας των εργαζομένων· ότι, θα πρέπει να ενταθούν οι κοινοτικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην καλύτερη δυνατή χρήση, στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος, του ανθρώπινου δυναμικού και των επενδύσεων στον τομέα της επαγγελ-

⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. L 346 της 16. 12. 1987, σ. 31.

⁽⁸⁾ ΕΕ αριθ. L 13 της 17. 1. 1989, σ. 28.

⁽⁹⁾ ΕΕ αριθ. L 118 της 6. 5. 1988, σ. 32.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ αριθ. L 83 της 25. 3. 1985, σ. 8.

⁽¹¹⁾ ΕΕ αριθ. L 206 της 30. 7. 1988, σ. 34.

⁽¹²⁾ ΕΕ αριθ. L 206 της 30. 7. 1988, σ. 20.

⁽¹³⁾ ΕΕ αριθ. L 112 της 25. 4. 1989, σ. 12.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 166 της 25. 6. 1983, σ. 1.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 63 της 20. 4. 1963, σ. 1338/63.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 242 της 22. 9. 1989, σ. 7.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 323 της 27. 12. 1989.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 329 της 30. 12. 1989.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 340 της 31. 12. 1986, σ. 2.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. C 148 της 15. 6. 1989, σ. 1.

ματικής κατάρτισης· ότι, η επαγγελματική κατάρτιση αποτελεί, κατ' αυτό τον τρόπο, απαραίτητο μέσο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς·

ότι, όταν παραταθεί το ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Νοεμβρίου 1986 σχετικά με το πρόγραμμα δράσης για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ⁽¹⁾, θα πρέπει να προβλεφθεί η συμμετοχή αυτών των επιχειρήσεων στην εφαρμογή του παρόντος προγράμματος και στη διάδοση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων·

ότι οι κοινωνικοί εταίροι υπέβαλαν σε κοινοτικό επίπεδο ανανεωθέντα αιτήματα για να συνδεθούν στενά με την εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Θέσπιση του προγράμματος EUROTECNET

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται το πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης η οποία προκύπτει από τις τεχνολογικές μεταβολές.
2. Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο στο εξής καλείται «πρόγραμμα EUROTECNET», εφαρμόζεται για περίοδο πέντε ετών η οποία αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1990.

Άρθρο 2

Στόχος

Σκοπός του προγράμματος EUROTECNET είναι να προωθηθεί η καινοτομία στους τομείς της βασικής και της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τρέχουσες και μελλοντικές τεχνολογικές μεταβολές και οι επιπτώσεις τους στην απασχόληση, την εργασία και τα αναγκαία τυπικά προσόντα και ικανότητες.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο

Το πρόγραμμα EUROTECNET περιλαμβάνει:

- α) δίκτυο καινοτόμων εθνικών ή διεθνικών σχεδίων, το οποίο λαμβάνει υπόψη το κοινό πλαίσιο κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζεται στο άρθρο 4 και αποσκοπεί στην ανάπτυξη και τη βελτίωση των πολιτικών και των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες στα κράτη μέλη·
- β) σειρά κοινοτικών μέτρων, που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 και στο παράρτημα, τα οποία θα υποστηρίξουν και θα συμπληρώνουν τις διατάξεις που θεσπίζονται από και μέσα στα κράτη μέλη.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 287 της 14. 11. 1986, σ. 1.

Άρθρο 4

Κοινό πλαίσιο κατευθυντήριων γραμμών

1. Το κοινό πλαίσιο κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) λαμβάνει υπόψη τους ακόλουθους στόχους:
 - α) διεύρυνση της συνεργασίας των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων των επιπέδων·
 - β) ανάλυση του αντίκτυπου των τεχνολογικών μεταβολών στο τυπικά προσόντα και στις ικανότητες των ενδιαφερόμενων ομάδων, όπως του διευθυντικού προσωπικού, των μισθωτών εργαζομένων και των ανέργων· πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όσον αφορά τόσο τα στελέχη όσο και τους μισθωτούς εργαζόμενους·
 - γ) εφαρμογή εθνικών ή διεθνικών δοκιμαστικών σχεδίων που θα επιτρέψουν την ανανέωση της προσφοράς στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης·
 - δ) διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων και των ανέργων στην ενεργό ζωή, και ιδίως εκείνων που έχουν ανεπαρκή ή ακατάλληλα τυπικά προσόντα, με δράσεις οι οποίες θα εξασφαλίζουν τόσο την κατάρτιση τους στις νέες τεχνολογίες όσο και την πλήρη κατανόηση της τεχνολογικής προόδου·
 - ε) προώθηση της ισότητας ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, και ιδίως την πρόσβαση των γυναικών σε τομείς κατάρτισης με σαφώς τεχνολογικό περιεχόμενο, καθώς και την αλλαγή επαγγελματικής κατεύθυνσης και την επαγγελματική επανένταξη των γυναικών, η επαγγελματική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζεται από τις τεχνολογικές μεταβολές·
 - στ) ανάπτυξη της κατάρτισης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτών στον τεχνικό, παιδαγωγικό και κοινωνικό τομέα·
 - ζ) διάδοση των κατάλληλων πληροφοριών.
2. Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν πλήρως, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, στην εφαρμογή του κοινού πλαισίου κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο α).

Άρθρο 5

Κοινοτικά μέτρα

Τα κοινοτικά μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο β) αποσκοπούν:

- α) στην εφαρμογή, σε κοινοτικό επίπεδο, ενός δικτύου καινοτόμων σχεδίων στους τομείς της βασικής και της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης·
- β) στην ενίσχυση της συνεργασίας, της ανταλλαγής και της μεταφοράς μεθοδολογιών, καθώς και στην ανάπτυξη διεθνικών σχεδίων·
- γ) στην ενθάρρυνση των μέτρων για την εξασφάλιση της βασικής και της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτών·
- δ) στην έναρξη εργασιών έρευνας και ανάλυσης των αναγκών που δημιουργούν οι τεχνολογικές μεταβολές σε θέματα τυπικών προσόντων·

ε) στην ανάπτυξη της χρησιμοποίησης ανοικτών και ευέλικτων μεθόδων εκμάθησης, με προώθηση μεταξύ άλλων της αυτοδιδασκαλίας·

στ) στη διάδοση των κατάλληλων πληροφοριών εντός της Κοινότητας.

Άρθρο 6

Συνοδευτικά μέτρα

1. Για να στηρίξει και να συμπληρώσει τις δράσεις των κρατών μελών για τη βελτίωση της ποιότητας και του επιπέδου της επαγγελματικής κατάρτισης και των αναγκαίων τυπικών προσόντων και ικανοτήτων ώστε να αντιμετωπιστούν οι τεχνολογικές μεταβολές, η Επιτροπή εφαρμόζει διάφορα μέτρα, όπως αυτά που αναφέρονται στο παράρτημα, λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες ανάγκες και καταστάσεις των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο τεχνολογικής ανάπτυξης καθενός από αυτά και τα υφιστάμενα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης.

2. Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν πλήρως, σύμφωνα με τους κατάλληλους τύπους, στην εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1.

Άρθρο 7

Χρηματοδότηση

1. Το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για τη χρηματοδότηση του προγράμματος EUROTECNET κατά τα τρία πρώτα έτη της πενταετίας που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 ανέρχεται σε 7,5 εκατομμύρια ECU.

2. Οι αναγκαίες ετήσιες πιστώσεις θα εγκρίνονται στα πλαίσια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού σύμφωνα με τις οικονομικές προοπτικές που αποφασίζουν από κοινού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή και σε συνάρτηση με την εξέλιξη των προοπτικών αυτών.

Άρθρο 8

Λογική συνέπεια και συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή φροντίζει να υπάρχει λογική συνέπεια και συμπληρωματικότητα μεταξύ των κοινοτικών δράσεων που θα αναληφθούν στα πλαίσια του προγράμματος EUROTECNET και των άλλων κοινοτικών προγραμμάτων που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση ή/και την τεχνολογική ανάπτυξη.

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (CEDEFOP) θα παρέχει τη συνδρομή του κατά την εφαρμογή του προγράμματος EUROTECNET, υπό τους όρους του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 337/75 του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 1975 περί δημιουργίας Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης⁽¹⁾.

(¹) ΕΕ αριθ. L 39 της 13. 2. 1975, σ. 1.

Άρθρο 9

Ενημέρωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Επαγγελματική Εκπαίδευση

Η Επιτροπή ενημερώνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Επαγγελματική Κατάρτιση όσον αφορά την ανάπτυξη του προγράμματος EUROTECNET.

Άρθρο 10

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

Τρεις εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων, διοριζόμενοι από την Επιτροπή βάσει προτάσεων των οργανώσεων που εκπροσωπούν τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο, συμμετέχουν στις εργασίες της Επιτροπής ως παρατηρητές.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδια μέτρων που αφορούν:

α) τις γενικές κατευθύνσεις του προγράμματος EUROTECNET·

β) τα ζητήματα που σχετίζονται με τη γενική ισορροπία του προγράμματος EUROTECNET, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής μεταξύ των διαφόρων δράσεων.

3. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για αυτά τα σχέδια μέτρων εντός προθεσμίας την οποία μπορεί να καθορίζει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του συγκεκριμένου θέματος προβαίνοντας, ενδεχομένως, σε ψηφοφορία.

4. Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά· επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

5. Η Επιτροπή λαμβάνει, ιδιαίτερα, υπόψη τη γνώμη της επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 11

Αξιολόγηση

1. Τα αποτελέσματα των εθνικών ή διεθνικών σχεδίων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 και των μέτρων που λαμβάνει η Επιτροπή κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 και του παραρτήματος αποτελούν αντικείμενο εξωτερικών και αντικειμενικών αξιολογήσεων

βάσει κριτηρίων τα οποία καθορίζονται ύστερα από διαβούλευση μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών:

- α) για πρώτη φορά, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους 1992·
- β) για δεύτερη φορά, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους 1994.

2. Η Επιτροπή, ύστερα από διαβούλευση με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει το συντονισμό των αξιολογήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και υποβάλλει, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών αναφέροντας σαφώς τους τρόπους χρηματοδότησης του προγράμματος EUROTECNET:

- α) στην περίπτωση που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1, το αργότερο στις 20 Ιουνίου 1992·
- β) στην περίπτωση που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1, το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1994.

Άρθρο 12

Τελική έκθεση

1. Πριν από τις 30 Ιουνίου 1995, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τελική έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα του προγράμματος EUROTECNET.

2. Πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1994, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία που θα της επιτρέψουν να καταρτίσει την τελική έκθεση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. DUMAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνοδευτικά μέτρα

(άρθρο 6)

I.

1. Μέτρα για να ενθαρρυνθεί η διάδοση καινοτόμων μεθόδων για την προσαρμογή της βασικής και της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης στις τεχνολογικές μεταβολές:
 - α) Το πρόγραμμα EUROTECNET συγκεντρώνει σε ένα κοινοτικό δίκτυο διάφορα καινοτόμα δοκιμαστικά σχέδια των κρατών μελών, με σκοπό τη βελτίωση, από άποψη καθορισμού και διάδοσης, των προγραμμάτων βασικής ή συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης, με προοπτική την αντιμετώπιση των τεχνολογικών μεταβολών.

Σκοπός του δικτύου είναι επίσης να υποστηρίξει, σε διάφορα επίπεδα, όλες τις δυνατές μορφές συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, με σκοπό την εξεύρεση λύσεων σε προβλήματα κοινού ενδιαφέροντος.

Τα σχέδια που είναι δυνατόν να ενσωματωθούν στο δίκτυο επιλέγονται βάσει των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Ενθαρρύνονται ιδιαίτερα η συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, στο μέτρο που εφαρμόζουν νέες μεθόδους επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και η διεθνική συνεργασία για την υλοποίηση δοκιμαστικών σχεδίων.

Για την έναρξη των δοκιμαστικών σχεδίων παραμένουν αρμόδια τα κράτη μέλη.

Τα κοινοτικά μέτρα στήριξης αποσκοπούν στην καλύτερη διασύνδεση, σε κοινοτικό επίπεδο, των διαφόρων σχεδίων προκειμένου να συνοδεύουν και να συμπληρώνουν τις διατάξεις που θεσπίζονται από και μέσα στα κράτη μέλη, ιδίως με τη διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων, δραστηριοτήτων συντονισμού και διάδοσης των γνώσεων.

Τα μέτρα κοινοτικής στήριξης αφορούν το σύνολο του δικτύου και χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα.
 - β) Ανάλογα με τις τεχνολογικές μεταβολές και τις επιπτώσεις τους για τις επαγγελματικές ικανότητες και τα τυπικά προσόντα, καταρτίζονται δοκιμαστικά προγράμματα για την επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτών.

Για να ευνοηθεί η μεταφορά του περιεχομένου του προγράμματος EUROTECNET, καθιερώνονται κατάλληλα μέσα ανταλλαγών.
 - γ) Ενθαρρύνεται η δημιουργία ευρωπαϊκών ομάδων για την εκπαίδευση και την τεχνολογία, οι οποίες θα περιλαμβάνουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης και, σύμφωνα με την πρακτική σε εθνικό επίπεδο, τους κοινωνικούς εταίρους για την ανάπτυξη και την ανανέωση της επαγγελματικής τεχνολογικής κατάρτισης στις επιχειρήσεις και για τα άτομα που ζητούν εργασία.
 - δ) Για να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές μεταβολές, ιδρύεται κοινοτικό κέντρο ανταλλαγών και τεκμηρίωσης για την εκμετάλλευση και την ανταλλαγή διδακτικού υλικού για τη βασική ή τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση· το κέντρο αυτό λειτουργεί σε στενή συνεργασία με το δίκτυο δοκιμαστικών σχεδίων.

Τα κράτη μέλη που το επιθυμούν μπορούν να συμβουλευούνται το κέντρο αυτό.
 - ε) Ύστερα από αίτηση της Επιτροπής, το CEDEFOP διοργανώνει διεθνικές επισκέψεις μελέτης για τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε δοκιμαστικά προγράμματα ή σε άλλα σκέλη του προγράμματος.

Το CEDEFOP καταρτίζει το πρόγραμμά του για επισκέψεις μελέτης το οποίο απευθύνεται στους ειδικούς της επαγγελματικής κατάρτισης.
 - στ) Η Κοινότητα υποστηρίζει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 με κατάλληλες δράσεις, όπως η διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων ή η υποστήριξη των διεθνικών ανταλλαγών ή μεταφορών.
2. Μέτρα για τη διεξαγωγή εργασιών έρευνας και ανάλυσης, με σκοπό να προσαρμοστεί η προσφορά βασικής ή συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης στις επιπτώσεις των τεχνολογικών μεταβολών:
 - α) σε συνάρτηση με το δίκτυο δοκιμαστικών σχεδίων, αναλαμβάνονται εργασίες έρευνας και ανάλυσης για να προσδώσουν επιστημονική αξία στο πρόγραμμα·
 - β) στη συνάρτηση αυτή, προτεραιότητα αποδίδεται στα εξής σημεία:
 - εκπόνηση νέων παιδαγωγικών μεθόδων και μοντέλων που είναι δυνατόν να ενσωματωθούν σε συστήματα βασικής ή συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία να είναι προσαρμοσμένα στις τεχνολογικές μεταβολές και να ανταποκρίνονται στις αναγκαίες απαιτήσεις ικανοτήτων και τυπικών προσόντων, ιδίως μέσω μεθόδων εκμάθησης που βασίζονται στη χρήση πολλαπλών εποπτικών μέσων·

- βελτίωση της μεθοδολογίας και της πρόσβασης των μειονεκτούντων ή περιθωριακών ατόμων στη βασική ή συνεχή επαγγελματική κατάρτιση, στις νέες τεχνολογίες·
- ανάλυση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης, και ιδίως της Κοινότητας, για να αξιολογούνται οι ανάγκες σε τυπικά προσόντα και ικανότητες και για να μπορούν να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα στους τομείς της βασικής ή της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Μέτρα για τη διοργάνωση ενημερωτικών δράσεων και εκστρατειών:

- α) διασκέψεις, σε κοινοτικό επίπεδο ή στα κράτη μέλη, σχετικά με τα ζητήματα που έχουν αποφασιστική σημασία για τη μελέτη των σχέσεων μεταξύ επαγγελματικής εκπαίδευσης και τεχνολογίας·
- β) ευρωπαϊκά σεμινάρια, ειδικευμένα συνέδρια, εργαστήρια σχετικά με πολλαπλά σχέδια και συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης·
- γ) κοινοτική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και μεταξύ των διαφόρων τομέων που παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τα είδη των τυπικών προσόντων και τα προσφερόμενα τυπικά προσόντα·
- δ) προετοιμασία δημοσιεύσεων, στις κοινοτικές γλώσσες, με πληροφορίες για το πρόγραμμα EUROTECNET και τις δραστηριότητές του.

II.

Στις εργασίες που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του προγράμματος EUROTECNET παρέχεται η τεχνική υποστήριξη η οποία είναι αναγκαία σε κοινοτικό επίπεδο για να εξασφαλιστεί η ορθή διεξαγωγή τους, ιδίως όσον αφορά τα συνοδευτικά μέτρα και τη συνεχή αξιολόγηση του προγράμματος καθώς και τη διάδοση και τη μεταφορά των αποτελεσμάτων του.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 1989

για τη συνέχιση της ανάπτυξης του συστήματος HANDYNET στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS

(89/658/EOK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 128 και 235,

την απόφαση 88/231/EOK του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 1988 για τη θέσπιση δεύτερου κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των μειονεκτούντων ατόμων (πρόγραμμα HELIOS) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 2 της απόφασης αυτής καθώς και τις διατάξεις που προβλέπονται στο παράρτημά της, σημείο 2 στοιχείο δ),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι το Συμβούλιο σύμφωνα με το σημείο 2 στοιχείο δ) του παραρτήματος της απόφασης 88/231/EOK, επανεξετάζει το σύστημα HANDYNET βάσει εκθέσεως της Επιτροπής και αποφασίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, σχετικά με τις συνθήκες συνεχισμού του συστήματος μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1989·

ότι η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση·

ότι οι διαβουλευσεις της Επιτροπής με τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής HELIOS και της ομάδας σύνδεσης HELIOS, η σύσταση της οποίας προβλέπεται στο άρθρο 7 της απόφασης 88/231/EOK, καθώς και ότι η συνεργασία με τους εκπροσώπους των ατόμων που χρησιμοποιούν και παρέχουν πληροφορίες καθώς και με διεθνείς εμπειρογνώμονες, έδωσαν τη δυνατότητα να προσδιοριστεί, βάσει των μελετών και των εμπειριών των τραπεζών δεδομένων που υπάρχουν σε ορισμένα κράτη μέλη, το γενικό πλαίσιο του συστήματος HANDYNET·

ότι, σε μια πρώτη φάση συντονισμού και συνέχισης του συστήματος HANDYNET (από τον Μάιο του 1988 έως τα τέλη του 1989), η Επιτροπή ολοκλήρωσε και έθεσε σε

εφαρμογή κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το πρόγραμμα HELIOS, την πρώτη μονάδα του συστήματος HANDYNET, την «HANDY AIDS»·

ότι η δημιουργία της πρώτης μονάδας του συστήματος HANDYNET θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στο κοινωνικό επίπεδο, συμβάλλοντας στη βελτίωση των συνθηκών κοινωνικής ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων, καθόσον τα τεχνικά βοηθήματα αποτελούν έναν απαραίτητο παράγοντα για την επαγγελματική κατάρτιση και επαναπροσαρμογή, για την απασχόληση, για τη διδασκαλία και την αυτόνομη ζωή των ατόμων αυτών και ιδιαίτερα για την κινητικότητα τους και την επιστροφή στην κατοικία τους·

ότι, στο οικονομικό επίπεδο, η πληροφόρηση διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στην ανάπτυξη της συνοχής της ευρωπαϊκής οικονομίας στο σύνολό της· ότι η πρώτη αυτή μονάδα του συστήματος HANDYNET είναι ικανή να εξασφαλίσει τη διαφάνεια σε έναν ειδικό τομέα της ευρωπαϊκής αγοράς, θα έχει πιθανότατα ευεργετικές επιπτώσεις για τα μειονεκτούντα άτομα όσον αφορά την ποιότητα και την τιμή των προϊόντων γεγονός που θα επιτευχθεί με την παροχή κινήτρων για την κατανάλωση, την παραγωγή και τον ανταγωνισμό, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτό την επίτευξη οικονομικών κλίμακας τόσο στο επίπεδο της παραγωγής όσο και της διανομής· ότι από τις επιπτώσεις της διαφάνειας στην κοινοτική αγορά θα επωφεληθούν και τα άτομα που διαχειρίζονται την κοινωνική πολιτική τα οποία αναλαμβάνουν στο εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, ένα μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης των τεχνικών βοηθημάτων·

ότι πρέπει, επιδιώκοντας την αποτελεσματικότητα, να προσδιοριστούν οι τομείς προτεραιότητας του συστήματος HANDYNET που πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή κατά τα έτη 1990 και 1991· ότι επιβάλλεται συνεπώς να συμπληρωθεί η μονάδα HANDY AIDS και να είναι έτοιμη να λειτουργήσει κατά το πρώτο εξάμηνο του 1990·

ότι το απαραίτητο ποσό για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων προτεραιότητας που προβλέπονται στα πλαίσια του συστήματος HANDYNET, κατά τη διάρκεια των ετών 1990 και 1991, έχει περιληφθεί στο ποσό που εκτιμάται αναγκαίο για στο σύνολο των δραστηριοτήτων του προγράμματος HELIOS,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Το μηχανογραφημένο σύστημα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σχετικά με τα προβλήματα των μειονεκτούντων ατόμων, καλούμενο HANDYNET, διατηρείται υπό καθεστώς διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη στα πλαίσια του προγράμματος HELIOS, και ιδίως των διατάξεων του άρθρου 6 της απόφασης 88/321/EOK, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1990 έως 31 Δεκεμβρίου 1991.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 104 της 23. 4. 1988, σ. 38.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 323 της 27. 12. 1989.⁽³⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1989 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Άρθρο 2

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 1989.

Στα πλαίσια των ορίων του ποσού που εκτιμάται αναγκαίο για το πρόγραμμα HELIOS, δίδεται προτεραιότητα στις δραστηριότητες για τη συμπλήρωση και προετοιμασία για λειτουργία της μονάδας HANDY AIDS όσον αφορά τα τεχνικά βοηθήματα που προορίζονται για άτομα που έχουν προσβληθεί από μειονεξίες κινητικές, οπτικές, ακουστικές, πνευματικές ή επικοινωνίας.

*Για το Συμβούλιο**Ο Πρόεδρος*

R. DUMAS